

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО  
Навчально-науковий інститут управління, економіки та  
природокористування  
Кафедра публічного управління та економіки**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Директор інституту  
\_\_\_\_\_ **В.Г. Горник**  
\_\_\_\_\_ 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
“ІННОВАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ”**

освітній рівень      Доктор філософії

галузь знань          28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність  
(спеціалізація)      281 Публічне управління та адміністрування

освітня програма    Публічне управління та адміністрування

тип дисципліни      Вибіркова

Київ – 2021 рік

Розробник: С.О.Кравченко, д.держ.упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та економіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та економіки

Протокол від 7 жовтня 2021 року № 3

Завідувач кафедри публічного управління та економіки

С.О.Кравченко

Погоджено:  
Гарант освітньої програми

С.О.Кравченко

## 1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	4	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	120		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	2	Лекції:	24	10
Семестр:	4	Практичні заняття:	16	6
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	3	Семінарські заняття:	-	-
самостійна робота:	6	Самостійна робота:	80	104
Форма підсумкового контролю:	залік	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

**Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти** можуть отримати у ННП кафедри публічного управління та економіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою [kravchenko.serhii@tnu.edu.ua](mailto:kravchenko.serhii@tnu.edu.ua).

## 2. Програма навчальної дисципліни

### Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
<b>Наука публічного управління та адміністрування: стан та розвиток</b> <b>Методологія публічного управління</b> <b>Механізми державного управління у окремих сферах і галузях суспільного життя</b> <b>Концепції та моделі публічної служби</b> <b>Регіональний та місцевий розвиток</b>	<b>Відкрите врядування</b> <b>Держава у системі глобального врядування</b> <b>Аналіз політики в публічному управлінні</b>

### Мета вивчення дисципліни:

Формування у аспірантів теоретичних і практичних знань щодо сутності управлінських інновацій, сучасних концепцій та інноваційних механізмів публічного управління, розвиток умінь аналізувати суспільні процеси і управління ними на основі інноваційних підходів, удосконалення навичок розроблення конкретних заходів щодо оптимізації процесів публічного управління на інноваційних засадах.

### Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 11. Знання та розуміння наукових понять і категорій, закономірностей, тенденцій, принципів, концепцій та моделей у галузі публічного управління та адміністрування, загальноцивілізаційних цінностей і трендів розвитку, базових цінностей, пріоритетів та цілей розвитку України.

ПРН 12. Вміння визначати перспективні напрями розвитку публічного управління та

адміністрування на основі сучасних наукових знань, світового досвіду і національної специфіки у цій галузі.

ПРН 15. Вміння розробляти й удосконалювати підходи, методи і технології практичної діяльності у галузі публічного управління та адміністрування.

### **Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни**

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
<b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</b>				
ФК 2. Знання сучасних концепцій і моделей публічного управління та адміністрування, здатність визначати на цій основі перспективні напрями його розвитку.	ПРН 11	ПРН 12		ПРН 12
ФК 5. Знання сучасної методології наукових досліджень та практичної діяльності в галузі публічного управління та адміністрування, відповідного досвіду країн з ефективним публічним управлінням.	ПРН 12	ПРН 13		ПРН 13

### **Зміст навчальної дисципліни**

#### **Розділ 1. Теоретико-методологічні засади інновацій в публічному управлінні**

##### **Тема 1.1. Інновації як базова характеристика сучасного суспільного розвитку та їх управлінська складова**

Поняття та різновиди інновацій. Важливість інноваційної сфери для сучасного суспільного розвитку. Державна підтримка та нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності в Україні. Управлінські інновації як особливий різновид інновацій. Необхідність управлінських інновацій для забезпечення суспільного розвитку. Запровадження управлінських інновацій шляхом державно-управлінських реформ.

##### **Тема 1.2. Методологічні засоби інноваційних розвідок в публічному управлінні**

Інноваційні підходи сучасного публічного управління: синергетичний; глобалізаційний; інформаційний; корпоративний; соціальний; менеджерський. Поняття інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління. Класифікація інноваційних фільтрів. Інформаційне поле наукових результатів у галузі публічного управління. Процес застосування інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління.

#### **Розділ 2. Базові чинники інноваційного розвитку публічного управління**

##### **Тема 2.1. Людський вимір ефективності публічного управління: сучасне розуміння**

Рівень суспільного розвитку в людському вимірі, зокрема, якісь життя, як загальний критерій ефективності публічного управління. Сучасні підходи до вимірювання якості життя. Індекс людського розвитку ООН. Інші міжнародні індекси щодо людського розвитку.

Використання показників людського розвитку для державного стратегічного планування та оцінювання суспільної ефективності діяльності органів публічної влади.

### **Тема 2.2. Глобалізаційні аспекти управлінських інновацій**

Поняття та складові глобалізації як передумови управлінських інновацій. Глобальні інтеграційні процеси та виникнення поняття належного урядування. Концепція, базові цінності та принципи належного урядування. Впровадження базових цінностей та принципів належного урядування у практику державного управління країн світу. Напрями інноваційних перетворень систем державного управління країн світу під впливом діяльності наддержавних регіональних об'єднань та всесвітніх організацій.

### **Тема 2.3. Вплив управлінської еліти на інноваційний розвиток суспільства**

Управлінська еліта як один з основних суб'єктів інноваційного розвитку суспільства та публічного управління. Сутнісні характеристики інноваційно орієнтованої управлінської еліти. Створення вищої державної служби як підхід до формування управлінської еліти сучасного типу. Актуальні завдання формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти в Україні.

## **Розділ 3. Інноваційні підходи, моделі та методи публічного управління**

### **Тема 3.1. Інноваційні підходи публічного менеджменту**

Суспільні передумови виникнення ідеології публічного менеджменту. Сутність та основні ознаки моделі нового публічного менеджменту. Впровадження технологій стратегічного планування та складання бюджету, що базуються на програмно-цільовому підході. Вироблення технологій оцінки якості роботи організацій публічного сектору. Організаційні нововведення в руслі підходів публічного менеджменту. Інновації в управлінні людськими ресурсами.

### **Тема 3.2. Сучасні процеси децентралізації в публічному управлінні**

Децентралізація держави як одна з провідних тенденцій світового суспільного розвитку. Поняття, типи і форми децентралізації. Організаційні та функціональні аспекти політичної, адміністративної, економічної та фінансової децентралізації. Регіональний та місцевий вимір децентралізації. Типологія підходів та шляхів впровадження децентралізації, що практикувалися у різних країнах світу.

## **3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)**

### **ДЕННА ФОРМА**

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
<b>Розділ 1. Теоретико-методологічні засади інновацій в публічному управлінні</b>					
Тема 1.1. Інновації як базова характеристика сучасного суспільного розвитку та їх управлінська складова	20	4			16
Тема 1.2. Методологічні засоби інноваційних розвідок в публічному управлінні	20	4		4	12
Разом за розділом 1	40	8		4	28
<b>Розділ 2. Базові чинники інноваційного розвитку</b>					

<b>публічного управління</b>					
Тема 2.1. Людський вимір ефективності публічного управління: сучасне розуміння	14	4		4	6
Тема 2.2. Глобалізаційні аспекти управлінських інновацій	14	2		4	8
Тема 2.3. Вплив управлінської еліти на інноваційний розвиток суспільства	12	2			10
Разом за розділом 2	40	8		8	24
<b>Розділ 3. Інноваційні підходи, моделі та методи публічного управління</b>					
Тема 3.1. Інноваційні підходи публічного менеджменту	20	4		4	12
Тема 3.2. Сучасні процеси децентралізації в публічному управлінні	20	4			16
Разом за розділом 3	40	8		4	28
Залік				2	
<b>Усього годин</b>	<b>120</b>	<b>24</b>		<b>16</b>	<b>80</b>

### ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
<b>Розділ 1. Теоретико-методологічні засади інновацій в публічному управлінні</b>					
Тема 1.1. Інновації як базова характеристика сучасного суспільного розвитку та їх управлінська складова	20	2			18
Тема 1.2. Методологічні засоби інноваційних розвідок в публічному управлінні	20	2		2	16
Разом за розділом 1	40	4		2	34
<b>Розділ 2. Базові чинники інноваційного розвитку публічного управління</b>					
Тема 2.1. Людський вимір ефективності публічного управління: сучасне розуміння	14				14
Тема 2.2. Глобалізаційні аспекти управлінських інновацій	14	2		2	10
Тема 2.3. Вплив управлінської еліти на інноваційний розвиток суспільства	12	2			10
Разом за розділом 2	40	4		2	34
<b>Розділ 3. Інноваційні підходи, моделі та методи публічного управління</b>					
Тема 3.1. Інноваційні підходи публічного менеджменту	20			2	18
Тема 3.2. Сучасні процеси децентралізації в публічному управлінні	20	2			18
Разом за розділом 3	40	2		2	36
Залік				2	

Усього годин	120	10	6	104
--------------	-----	----	---	-----

## 4. Організація самостійної роботи аспірантів

### 4.1. Підготовка до семінарських занять

#### Тема 1.2. Методологічні засоби інноваційних розвідок в публічному управлінні

Питання до семінарського заняття

1. Сучасне розуміння інновацій в публічному управлінні.
2. Роль управлінських інновацій в інноваційній моделі розвитку країни.
3. Інноваційні фільтри як методологічний засіб виявлення інновацій в публічному управлінні.
4. Характеристика інноваційних підходів сучасного публічного управління.
5. Еволюція систем публічного управління країн світу під впливом впровадження інноваційних підходів.
6. Основні суспільні чинники впровадження інновацій в публічне управління.
7. Потреби та доцільні напрями інноваційних змін системи публічного управління в Україні.

#### Тема 2.1. Людський вимір ефективності публічного управління: сучасне розуміння

Питання до семінарського заняття

1. Поняття ефективності публічного управління у людському вимірі.
2. Якість життя як комплексна характеристика суспільного розвитку у людському вимірі.
3. Основні міжнародні підходи до вимірювання якості життя.
4. Вітчизняні напрацювання щодо вимірювання якості життя.
5. Індекс людського розвитку ООН як найбільш визнаний інтегральний показник людського розвитку.
6. Індикатори людського розвитку Світового банку.
7. Індекс глобальної конкурентоспроможності як комплексний показник соціально-економічного розвитку країни.
8. Потреби та можливості вимірювання суспільної ефективності публічного управління за допомогою показників людського розвитку та якості життя.

#### Тема 2.2. Глобалізаційні аспекти управлінських інновацій

Питання до семінарського заняття

1. Належне урядування (good governance) як інноваційна концепція публічного управління, що виникла під впливом глобалізації.
2. Система базових принципів належного урядування та її впровадження у світі.
3. Потреби та перспективи впровадження принципів належного урядування в Україні.
4. Системи управління політичних регіональних об'єднань як наддержавний рівень управління.
5. Проблеми координації наддержавного та державного рівня управління.
6. Наддержавні управлінські впливи міжнародних організацій всесвітнього масштабу.
7. Вплив глобалізації та роль та функції систем публічного управління країн світу.

#### Тема 3.1. Інноваційні підходи публічного менеджменту

Питання до семінарського заняття

1. Новий публічний менеджмент як інноваційна концепція та модель публічного управління, його основні характеристики.
2. Загальна спрямованість та основні принципи нового публічного менеджменту з погляду суспільних потреб.
3. Типові інноваційні підходи за основними напрямками впровадження моделі нового публічного менеджменту в світі.
4. "Вестмінстерський" варіант моделі нового публічного менеджменту.
5. Американський варіант моделі нового публічного менеджменту.
6. "Гібридний" варіант моделі нового публічного менеджменту.

7. Потреби та перспективи впровадження підходів нового публічного менеджменту в Україні.

#### **4.2. Матеріали для самоконтролю**

Самостійна робота аспіранта у межах навчальної дисципліни "Інновації в публічному управлінні" передбачає написання та захист ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи зорієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів. Творча робота висвітлює результати самостійного обдумування аспірантами актуальних проблем впровадження відкритого врядування в Україні. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі рекомендації для розв'язання проблеми.

*Вимоги до захисту творчої роботи:*

- творча робота повинна бути підготовлена кожним аспірантом індивідуально;
- виконана творча робота надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії;
- друкований варіант творчої роботи надається аспірантом під час захисту;
- результати написання творчої роботи презентуються аспірантом під час екзаменаційної сесії у формі короткої доповіді та відповідей на поставлені запитання;
- на захисті для доповіді надається 5 хв.

*Структура творчої роботи.*

У структурі творчої роботи виділяються такі основні складові частини.

1. Постановка проблеми:

- короткий аналіз сучасного стану публічного управління у частині, що стосується обраної теми есе, виділення суперечностей та недоліків, що зумовлюють проблему;
- чітке формулювання проблеми відповідно до виділених суперечностей та недоліків, основні складові проблеми;
- негативні наслідки того, що проблема не вирішується.

2. Шляхи вирішення проблеми:

- визначення підходів до вирішення проблеми;
- опис конкретних шляхів реалізації обраних підходів.

3. Значення для практики:

- позитивні зміни у галузі публічного управління внаслідок реалізації запропонованих підходів;
- позитивне значення цих змін для розвитку відкритого врядування.

4. Висновки, що коротко відображають результати проведеного аспірантом дослідження проблеми.

5. Перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

*Вимоги до оформлення творчої роботи.*

Творча робота має бути роздрукована на білому папері стандартного формату А4. Розмір шрифту – 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові аспіранта, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням аспіранта стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення проблеми, що розглядається, оцінити, як вона висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції.



Обсяг роботи – 15-20 сторінок. Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с. 54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в творчій роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше 7 джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Інтернеті. У творчій роботі мають бути обов'язково авторські пропозиції щодо вирішення проблеми, що розглядається. До тексту творчої роботи додається презентація у форматі Microsoft Power Point обсягом 10-12 слайдів, що відображає основні положення творчої роботи відповідно до його структури.

#### *Перелік тем творчих робіт до розділу 1*

1. Важливість інноваційної сфери для сучасного суспільного розвитку.
2. Нормативно-правова база інновацій в публічному управлінні.
3. Управлінські інновації: поняття та значення для суспільного розвитку.
4. Інноваційні реформи як механізм впровадження інновацій в публічне управління.
5. Синергетичний інноваційний підхід у публічному управлінні та проблеми його впровадження в Україні.
6. Глобалізаційний інноваційний підхід у публічному управлінні та проблеми його впровадження в Україні.
7. Інформаційний інноваційний підхід у публічному управлінні та проблеми його впровадження в Україні.
8. Корпоративний інноваційний підхід у публічному управлінні та проблеми його впровадження в Україні.
9. Соціальний інноваційний підхід у публічному управлінні та проблеми його впровадження в Україні.
10. Менеджерський інноваційний підхід у публічному управлінні та проблеми його впровадження в Україні.
11. Інноваційні фільтри та їх використання у дослідженнях з публічного управління.
12. Технологія використання інноваційних фільтрів у публічному управлінні.
13. Основні різновиди інновацій у публічному управлінні.
14. Інноваційна готовність вітчизняної системи публічного управління.
15. Оцінювання ефективності інновацій у публічному управлінні.

#### *Перелік тем творчих робіт до розділу 2*

1. Якість життя: поняття та основні підходи до вимірювання.
2. Індекс людського розвитку ООН: історія виникнення, розвиток та можливості використання у публічному управлінні.
3. Індикатори Світового банку щодо якості життя: загальна характеристика та можливості використання у публічному управлінні.
4. Індекс глобальної конкурентоспроможності: загальна характеристика та можливості використання у публічному управлінні.
5. Вітчизняні розробки щодо показників якості життя та можливості їх використання у публічному управлінні.
6. Проблеми оцінювання ефективності публічного управління через показники якості життя.
7. Використання показників людського розвитку в державному стратегічному плануванні.
8. Участь громадян як базовий принцип належного урядування: сутність та проблеми впровадження в Україні.
9. Прозорість як базовий принцип належного урядування: сутність та проблеми

впровадження в Україні.

10. Чутливість як базовий принцип належного урядування: сутність та проблеми впровадження в Україні.

11. Орієнтація на згоду як базовий принцип належного урядування: сутність та проблеми впровадження в Україні.

12. Стратегічне бачення як базовий принцип належного урядування: сутність та проблеми впровадження в Україні.

13. Справедливість як базовий принцип належного урядування: сутність та проблеми впровадження в Україні.

14. Інноваційні зміни принципів та механізмів вироблення внутрішньої політики держав під впливом глобалізації.

15. Інноваційні механізми координації державної політики в системі наддержавних регіональних об'єднань.

16. Управлінські проблеми вступу України у ЄС.

17. Перспективи формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти в Україні.

18. Інноваційні механізми формування вищого корпусу державної служби у сучасних умовах.

19. Стратегічні напрями розвитку державної служби в умовах запровадження управлінських інновацій.

#### *Перелік тем творчих робіт до розділу 3*

1. Концепція нового публічного менеджменту: історія та суспільні передумови виникнення.

2. Основні принципи нового публічного менеджменту та проблеми їх впровадження в Україні.

3. Менеджерські технології стратегічного планування та складання бюджету: сутність та проблеми впровадження в Україні.

4. Технології оцінки якості роботи організацій публічного сектору: сутність та проблеми впровадження в Україні.

5. Зарубіжний досвід діяльності виконавчих агентств та можливості його адаптації до вітчизняних реалій.

6. Контрактні моделі на публічній службі: зарубіжний досвід для України.

7. Механізми мобільності публічних службовців: зарубіжний досвід для України.

8. Розвиток аудиту результативності діяльності організацій публічного сектору та проблеми його впровадження в Україні.

9. Проблеми оцінювання ефективності та результативності діяльності публічних службовців.

10. Досвід реформ децентралізації у країнах ЦСЄ для України: регіональний вимір.

11. Досвід реформ децентралізації у країнах ЦСЄ для України: місцевий вимір.

12. Поняття політичної децентралізації та проблеми її впровадження в Україні.

13. Поняття адміністративної децентралізації та проблеми її впровадження в Україні.

14. Поняття ринкової децентралізації та проблеми її впровадження в Україні.

15. Інноваційні підходи до децентралізації в країнах Західної Європи та можливості їх адаптації у вітчизняних умовах.

#### **4.3. Індивідуальні завдання**

Не передбачено.

#### **4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю**

1. Поняття інновацій як суспільного явища.

2. Класифікації суспільних інновацій.

3. Важливість інноваційної сфери для сучасного суспільного розвитку.

4. Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності в Україні.
5. Управлінські інновації як особливий різновид інновацій.
6. Необхідність управлінських інновацій для забезпечення суспільного розвитку.
7. Державно-управлінські реформи як шлях впровадження управлінських інновацій.
8. Синергетичний інноваційний підхід у публічному управлінні.
9. Глобалізаційний інноваційний підхід у публічному управлінні.
10. Інформаційний інноваційний підхід у публічному управлінні.
11. Корпоративний інноваційний підхід у публічному управлінні.
12. Соціальний інноваційний підхід у публічному управлінні.
13. Менеджерський інноваційний підхід у публічному управлінні.
14. Поняття інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління.
15. Класифікація інноваційних фільтрів.
16. Інформаційне поле наукових результатів у галузі публічного управління.
17. Процес застосування інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління.
18. Рівень суспільного розвитку в людському вимірі як загальний критерій ефективності публічного управління.
19. Сучасні підходи до вимірювання якості життя.
20. Індекс людського розвитку ООН.
21. Показники людського розвитку Світового банку.
22. Використання показників людського розвитку для державного стратегічного планування.
23. Оцінювання суспільної ефективності діяльності органів публічної влади.
24. Поняття та складові глобалізації як передумови управлінських інновацій.
25. Глобальні інтеграційні процеси та виникнення поняття належного урядування.
26. Концепція, базові цінності та принципи належного урядування.
27. Впровадження базових цінностей та принципів належного урядування у практику державного управління країн світу.
28. Напрями інноваційних перетворень систем державного управління країн світу під впливом глобалізації.
29. Управлінська еліта як один з основних суб'єктів інноваційного розвитку суспільства та публічного управління.
30. Сутнісні характеристики інноваційно орієнтованої управлінської еліти.
31. Створення вищої державної служби як підхід до формування управлінської еліти сучасного типу.
32. Актуальні завдання формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти в Україні.
33. Суспільні передумови виникнення ідеології публічного менеджменту.
34. Сутність та основні ознаки моделі нового публічного менеджменту.
35. Впровадження менеджерських технологій стратегічного планування та складання бюджету.
36. Вироблення технологій оцінки якості роботи організацій публічного сектору.
37. Організаційні нововведення в руслі підходів публічного менеджменту.
38. Інновації в управлінні людськими ресурсами.
39. Децентралізація держави як одна з провідних тенденцій світового суспільного розвитку.
40. Поняття, типи і форми децентралізації.
41. Організаційні та функціональні аспекти політичної децентралізації.
42. Організаційні та функціональні аспекти адміністративної децентралізації.
43. Організаційні та функціональні аспекти економічної децентралізації.
44. Організаційні та функціональні аспекти фінансової децентралізації.
45. Регіональний та місцевий вимір децентралізації.
46. Типологія підходів та шляхів впровадження децентралізації у міжнародній практиці.

## 5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

### 5.1. Політика курсу

Відвідування лекційних занять є добровільним, проте враховується при підсумковому контролі шляхом задавання додаткових запитань за відповідним матеріалом.

Відвідування семінарських занять є обов'язковим, їх пропуск автоматично знижує підсумкову оцінку за курсом, оскільки на відповідні семінари аспірант не отримує балів.

Політика академічної доброчесності визначається згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

### 5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

#### Денна форма навчання

Поточний контроль							Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3			
C1.2	TP1	C2.1	C2.2	TP2	C3.1	TP3	40	100
10	10	5	5	10	10	10		

C1.2, C2.1 ... C3.1 – семінари до тем розділів

TP1 ... TP3 – творчі роботи до розділів

#### Заочна форма навчання

Поточний контроль						Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3			
C1.2	TP1	C2.2	TP2	C3.1	TP3	40	100
10	10	10	10	10	10		

C1.2, C2.2, C3.1 – семінари до тем розділів

TP1 ... TP3 – творчі роботи до розділів

### 5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

## 6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Не передбачено.

## 7. Рекомендовані джерела інформації

### Основні

1. Баштанник В. В. Трансформація державного управління в контексті європейських

- інтеграційних процесів : монографія / В. В. Баштанник. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2010. – 390 с.
2. Войтович Р. В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз) : монографія / Р. В. Войтович. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 680 с.
  3. Державний менеджмент в контексті реалізації адміністративної реформи. – Івано-Франківськ : Івано-Франківський центр науки, інновацій та інформатизації, 2012. – 200 с.
  4. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / О. М. Бориславська, І. Б. Заверуха, А. М. Школик та ін. – К. : СПД Москаленко О.М., 2012. – 212 с.
  5. Інноваційно-інвестиційний розвиток суспільства : навч. посіб. / кол. авт.: Михненко А.М. (кер. авт. кол.), Мартиненко В.Ф., Кравченко С.О. та ін. – К. : УкрСІЧ, 2014. – 330 с.
  6. Михненко А. М. Інновації в управлінні суспільним розвитком : навч. посіб. / А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : НАДУ, 2009. – 116 с.
  7. Оржель О. Ю. Європейське врядування як чинник згуртування Європейського Союзу: теоретико-методологічні засади : монографія / О. Ю. Оржель. – К. : НАДУ, 2012. – 236 с.
  8. Текст лекцій з дисципліни "Електронне урядування" / В. М. Бабаєв, М. М. Новікова, С. О. Гайдученко. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 139 с.
  9. Ткачук А. Ф. Децентралізація влади: від потреби до реалізації : робочий зошит / А. Ф. Ткачук. – К. : Легальний статус, 2013. – 116 с.
  10. Хачатурян Х. В. Інновації в державному управлінні : монографія / Х. В. Хачатурян. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 252 с.

#### Додаткові

1. Встановлення критеріїв оцінювання, оцінювання і стратегічний менеджмент у державному секторі / пер. з англ. М. Коваль, Р. Федущинської. – Л. : Вид-во ЛФ УАДУ, 2000. – 137 с.
2. Гонцяж Я. Стандарти Європи щодо організації системи державного управління. Приклади успішного проведення адміністративної реформи в контексті європейської інтеграції / Я. Гонцяж, Н. Гнидюк. – К., 2003. – 31 с. – (Аналітична доповідь, представлена на конференції "Адміністративна реформа в Україні : шлях до європейської інтеграції", Київ, 14-15 лют. 2003 р.).
3. Європейські принципи державного управління / пер. з англ. О. Ю. Куленкової. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 52 с.
4. Зарубіжний досвід публічного адміністрування : метод. рек. / за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. – К. : НАДУ, 2010. – 28 с.
5. Иванов В. Н. Инновационные социальные технологии государственного и муниципального управления / В. Н. Иванов, В. И. Патрушев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Экономика, 2001. – 326 с.
6. Інтернаціоналізація вироблення політики : Інституційні та організаційні підходи до інтеграції внутрішньонаціональних та міжнародних аспектів вироблення політики / пер. з англ. М. Д. Полонського. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 104 с.
7. Карпова Ю. А. Введение в социологию инноватики : учеб. пособие. – СПб. : Питер, 2004. – 192 с.
8. Кравченко С. О. Глобалізаційні аспекти державно-управлінських реформ / С. О. Кравченко // Державне управління: теорія та практика. – 2007. – № 2(6). – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Dutp/2007-2/txts/07ksodyr.htm>
9. Кравченко С. О. Інноваційні реформи державного управління : впровадження менеджерських підходів / С. О. Кравченко // Зб. наук. пр. НАДУ. – 2007. – Вип. 2. – С. 112–124.
10. Кравченко С. О. Типологія сучасних реформ децентралізації управління державою / С. О. Кравченко // Вісн. НАДУ. – 2007. – № 2. – С. 26–35.
11. Наскрізне управління / пер. з англ. І. І. Пони, О. В. Тимошенко ; наук. ред. пер. А. О.

- Чемерис. – Л. : Вид-во ЛФ УАДУ, 2000. – 423 с.
12. Оболонский А. В. Бюрократия для XXI века? Модели государственной службы : Россия, США, Англия, Австралия / А. В. Оболонский. – М. : Дело, 2002. – 168 с.
  13. Проміжний рівень управління в європейських державах: складність проти демократії? / за ред. Т. Ларссона, К. Номдена, Ф. Петітвілля. – К. : К.І.С., 2003. – 346 с.
  14. Публічне управління: теорія і практика : монографія / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2011. – 212 с.
  15. Радзівський І. А. Феномен глобалізації і державне управління / І. А. Радзівський // Державне управління: теорія та практика. – 2006. – № 1. – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej3/txts/FILOSOFIYA/03-RADZIEVSKIY.pdf>

### **Інформаційні ресурси**

1. Законодавство України. – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a>
2. Організація Об'єднаних Націй. – <http://www.un.org>
3. Організація економічного співробітництва та розвитку. – <http://www.oecd.org>
4. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>
5. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй. – <http://www.undp.org>
6. Світовий банк. – <http://www.worldbank.org>
7. Страны мира (полные данные). – <http://wgeo.ru>
8. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/control>
9. European Commission. – [http://ec.europa.eu/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/index_en.htm)
10. Forward Studies Unit EU. – [http://ec.europa.eu/comm/cdp/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/comm/cdp/index_en.htm)
11. Freedom House. – <http://www.freedomhouse.org>
12. Gateway to the European Union. – [http://europa.eu/index\\_en.htm](http://europa.eu/index_en.htm)
13. International Public Management Network. – <http://www.inpuma.net>
14. Local Government and Public Service Reform Initiative. – <http://lgi.osi.hu>
15. NISPAcee Information Portal. – <http://www.nispa.sk>
16. The Sigma Programme. – <http://www.sigmaweb.org>
17. United Cities and Local Governments. – <http://www.cities-localgovernments.org>